

Sortir de la zona de confort

Yasmina Reza
publica la novel·la
'Babilònia' / ACN

BABILÒNIA
Yasmina Reza

Traducció: Oriol Sánchez Vaqué
Editorial: Anagrama, 2017
Pàgines: 207
Preu: 16,90 euros

Yasmina Reza examina amb lupa la raresa dels detalls i de les banalitats diàries. Una observació atenta de la quotidianitat que agafa especial volada amb l'homenatge que *Babilònia*, la seva última novel·la, ret a *Els americans*, el llibre de retrats de gent al carrer amb què el fotògraf Robert Frank va donar un bon cop de puny al fals optimisme de la postguerra dels anys cinquanta als Estats Units.

A l'obra de Frank s'hi refereix sovint la nova tragicomèdia de Reza, que projecta una mirada esmolada, i a estones sarcàstica, sobre les debilitats humanes. De fet, la majoria d'obres teatrals i de novel·les de l'autora convertida en vedet de la literatura gràcies a *Art* ho són. Perquè la vida té molt de tragicomèdia i Reza hi té la mà trencada a retratar trossos de realitats en què hi ha una mica de tot.

Amb un títol que fa al·lusió a un psalm amb què els jueus a l'exili ploren Jerusalem, *Babilònia* té com a narradora una enginyera de patents de l'Institut Pasteur que ha entrat en la seixantena, ha perdut la mare fa poc i enfila la maduresa tenallada per la monotonia: té una feina sense entrebancs que l'ha de dur a una jubilació convencional i un matrimoni pel qual ha perdut la passió.

Apujar la intensitat

Per trencar la rutina, prepara una festa de celebració de la primavera de la qual ens n'assabentem a través d'un monòleg interior (a l'estil de *La senyora Dalloway* de

Virginia Woolf) que ocupa el primer terç de la novel·la i ens prepara per a la segona part: la festa amb amics i veïns, en la qual la fórmula Reza apuja un parell de graus la intensitat gràcies a uns diàlegs irònics. Però l'autora de *Feliços els feliços* (novel·la en què ja abordava els temes de l'edat, la solitud i els convencionalismes) reserva una de les seves armes més efectives: l'efecte efervescent d'alegre lleugeresa –com un cava literari– per a després de la festa, quan un veí de la enginyera pica a la porta del pis per confessar-li un fet greu. A partir d'aquí, *Babilònia* es trans-

forma en un *thriller* amb cadàver, que Reza utilitza per explorar amb l'estil directe i entretallat que la caracteritza (*Un déu salvatge*) com afloren les emocions quan es posa en risc la zona de confort i no s'està segur de gairebé res.

Premi Renaudot 2016, *Babilònia* recorda molt *Un déu salvatge* perquè darre d'una calma aparent s'hi amaguen els sentiments fins que un esclat trenca la monotonia. Les dues estripen les parelles, dinamiten les convencions i rebaixen una cruesa terrible amb tocs irònics i mordàços. Reza en estat pur. *

JUVENIL FERRAN AISA

Trilogia 'La llum d'Artús', un viatge al passat

Raimon Portell (Barcelona, 1963), va estudiar filologia i ha col·laborat a publicacions especialitzades en viatges, com a la revista *Altair*. Ha aconseguit diversos premis periodístics i va ser director de la revista *Descobrir Catalunya*. Ha publicat llibres de viatges, d'assaig i novel·les. El 2005 va rebre el premi de la Crítica Serra-d'Or pel llibre *Vull una corona*. També ha publicat *Pirineu català*, *El somni del jaguar*, *L'ombra de Venècia* i *Una cançó de cap verd*; també ha conreat l'assaig educatiu i és coautor, amb Salomó Marqués, d'*Els mestres de la República* (2006).

Ara, amb *Camins de nit*, Portell inicia la seva obra més ambiciosa, una trilogia novel·lada. *Camins de nit* és el primer volum de la trilogia *La llum d'Artús*. Aquest primer llibre consta de 31 capítols de lectura fàcil i agradable. Capítol a capítol es va desfent o embolicant més la trama. Tant la protagonista com el lector es mantenen en la mateixa línia de misteri.

La protagonista de la novel·la és la Rut, una nena de dotze anys que viu en una ciutat en guerra. La ciutat està controlada amb mà de ferro per la Guàrdia de Reserva. De nit s'hi acosten dirigibles que deixen

caure bombes. La mare i el pare de la Rut han desaparegut, per això viu amb una tia, que considera la nena com una càrrega. Un dia, a l'escola, el director li presenta el professor Argimon, director de la Biblioteca Artús, que li demana si pot ajudar-lo a endreçar i actualitzar el catàleg. Per a la nena, qualsevol cosa és millor que tancar-se al pis de la tieta.

La Rut aviat s'assabentarà que no tot és tan fàcil com sembla. Al seu voltant apareixen interrogants i, sense adonar-se'n, es veu embolicada en una trama que la deixa sense alè. De cop i volta l'escenari se situa

La Rut vi